

ACC. N:R. M. 6430:1-21

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingenar Ingens
Härad: Båre Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv n:o 3
Uppteckningsår: 1927, 1929, 1931. Född år 1851 i i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Innehåll:

Daantop.

Konfirmationsundervisning.

Bärlöpp.

Begravning.

Julfirandet (tillägg t. föreg. uppteckningar).

Majsjungning.

Tivande till prästen

Hugans insättning

Hörselseder.

Kalning.

Spinning och vävning. S. 20

ACC. N:R. M. 6430:1-

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingenom Ingens
Härad: Bara Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1927, 1929, 1931. Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Biografiska uppgifter om meddelaren

Förfaren Hanna Persson, f. Andersdotter, Burlöv n:o 2.
är född här den 25 juli 1851 som äldsta barn till bonden
Anders Olsson och hans hustru Malena Jönstötter. Hennes farfadern,
som hette Ola Jönsson, hade innehått gården Bru fadern.

Hanna Persson har i hela sin levnad varit bosatt
i fädersgården utom i 10 år (1879-1889) då hon som
gift bodde i Vinstorp nr Lomma socken. Efter mannens,
Jön Perssons, död flyttade hon tillbaka till Burlöv där hon seder-
mera varit bosatt tillsammans med trene systern och en broder, Anders
Andersson.

Följande uppteckningar är tillägg till föreg. uppteckningar
efter samma meddelare utförda 1924-1926 och inlämnade till L. U. F.

ACC. N:R. M. 6430:2

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Jäger
Härad: Bara Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1929 Född år 1851 i Burlöv.

1
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Barnop (1850- och 60-talen).

Barnet döptes då det var 8 dagar gammalt; "ella va di rädda de konne dö".

"Hon hon hadde en fasci stor vackon silkeschal, som vi e döpta i. Så hängde fransorna lant när".

Från tidigare döptes barnen på detta ställe i en s.k.

"kristadeposse", en klädnad som liknade en påse, gjord av brokigt siden^{*)}
I den döptes Anders Olsson (f. 1823) och hans äldre syster.

Levde manneens mor, så skulle hon bära det första barnet.

Det enda skulle bäras av mammorn. Men som var gudmoder (gornör)
skänkte en hel uppsättning kläder till barnet, då modern "gick i kjäcke"
(eller kyrktagen). — Fadrenna stoppade alltid en trärikshalen
till barnet då det efter dopet blev lagt i vaggan.

*) Från i bild och skänkte till Bara h:s hembyggnadsmuseum i Burlöv.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. H. 6430-3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingens
Härad: Kara Adress: Lund.
Socken: Kurlöf Berättat av: Hanna Persson, Kurlöf
Uppteckningsår: 1929 Född år 1851 i Kurlöf.

2
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Konfirmationsundervisning

Ja gick i leste för Menander¹ (ja Mari kan äse
gåd i lest för kann. de va de sista äred kan to imod leseglytta).
Vi leste i säcknastuan i skolan här hied. Vi börja etton
trettenedan, så sto vi po. Kjärkegollad den tjugandie april.
Ja va besökamerat me kon. Wels-Wels ble ä. Björta Malmborg
i på Ågar. De va sertiiser (i 1866).

Praosten kan hadde säntet by me en skräddarepåg. Han
frägte kan va kan hadde för aftanbön? — "Ja
sidda äppe så länge om nåttans ä sja, så ja sömner
ingan ja för lest aftanbönen. De kändes så galed, så
praosten konne ente la ble ä gina.

¹ Joh: s Menander, kyrkoherd i Kurlöf 1862-1884.

ACC. N:R. 14.6430:4

Landskap: Skåne Upptecknat av: I. Ljung
Härad: Bers Adress: Lund
Socken: Hurlöf Berättat av: Hanna Persson, Hurlöf.
Uppteckningsår: 1931 Född år 1851 i Hurlöf.

J
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6. te. höllöp

Hanna Persson berättar som sitt eget höllöp som ägde rum i fädernsgården i Hurlöf den 31 okt. 1879. Vid denna tid var det vanligt att vigslarna förmittlades hemma i gårdarna i det rum som kallades "sommarsalen" eller salen. Kontrahenterna vid detta höllöp var Hanna Andersdotter från Hurlöf m. J. och hemmansägaren Jöns Persson från Vinstorp i Lomma sn. (f. 1845. + 1889).

Saljudning till höllöpet skedde muntligen. Vi hade Lars Skräddaren te å bjuda; han var när på Spinnarteen å bjöd. Vi gick Anders Larsen å bjöd i byen.

f) P. o. s. red var på "Söderleden" (= Söderlång) och bjöd hästarna boende Hållängen (i Lökarp och Glostorp). Den nämnde Anders Persson som bjöd byfolkets, var kyrkovalmästaren i Hurlöf.

ACC. N:R. M.6430.5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: I. Jørgen
Härad: Bare Adress: Lund.
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1931 Född år 1851 i Burlöv.

4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ett bålkap. II

Di vijdes mest himma för. Ja e vijd himma i stue-
längen i salen. Vi sto på en matta. Så sjäng kläckaren
fjäs mäj: Min gjärning nådit skids.
Vi hadde rektis palla - di hänte vi ifjäs kärkan (di
hadde di när köingarna gick i kärke när di hadde fät barn).
De va Menander¹ där vjide voss. De va den siste oktober
attan hundra guttivi.

Di fick säppa, rekti gammeldat-säppa, i
äakyl i kysakyl. Där sto småkäppa på bord; di
fick så små småsmåda. Län fik di di många kagarna.
Di hadde en kar te ä stä äpp vived. Där va en sän kide
Martinsen; han va traktor si kalled.

¹ Pasten Johannes Menander, f. 1807, v. 1884.

ACC. N:R. M. 6430:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingus
Härad: Bara Adress: Lund.
Socken: Bursjö Berättat av: Hanna Persson, Bursjö
Uppteckningsår: 1921 Född år 1851 i Bursjö.

Ött. hällsp. III.

Di kom där förring¹: smör i kaga i byns ja får
sjyttan. - Så va där en gryda i bygghuset, i där kogte vi
soppa, rekti gammeldas-soppa. Där va klampa - di kalla
där får possa-klampa - di va kogta i possa.

Vi dans i hadde rekti gammeldas-spillemanns te
i spilla. Så ble man himma im natten (ku förtiden
rimma di). Så ble vi himma nästa da må. Där va
där ränna framme. Så reste vi te Vinstjär i Skymningen.

1. Näml. dagen före hällspet.

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6430:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: I. Ingers
Härad: Bara Adress: Lund
Socken: Huljöf Berättat av: Hanna Persson
Uppteckningsår: 1927 Född år 1851 i Huljöf.

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gammaldags begravningar

Kläddeln är en ¹ död. När där va en människa dö
för-i-varden, så skulle alla kringar i byen bötas upp i
kläden. Man skulle kläs i timglas i stjärnan i lägen².
Då hadde inga kläsla då. Den som va dö fick ligga
på boret i sällmusetan, ti han kunne komma i kieta.
Snickaren skulle gjarna likiöstan fyost. Den människan
som va dö - när de va itt fuentimmer, så hadde hon bestämt
vilka lägen hon skulle ha. Dä kalle dä från jera-lagen. De va
nästan alltid skolemästarefuen väja i klä.

² I. v. s. skulle klädas i lakan, på vilka fästes timglas och
stjärnor i figurer, utklippta av svart papper.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6430:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingv
Härad: Bara Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1927 Född år 1857 i Burlöv

7
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gammeldags begravningar 2.
Begravningsdagen. Di samlas på stället. Di fik när
väts vin. Sin ble de modant me kaffe. Di sjöng en salm ingan
di gick. Di bar lijed te kyrkan i lij-hankle. Di
de va en gammal som va dö, si skulle dei stå itt par
ålle fauntimmar å ta imod lijhanklen, å när de va
en ung, så va de itt par yngre. Di hadde inga prestara
då, di e ryndia.

1 Di v. s. i stugehuset (före jordfästningen).

2 byull, likhankläden, v. v. s. bäckkläden. Dessa an-
vändes att bära kistan med på kortare avstånd (såsom i detta fall, då
det gäller en begravning i kyrkbyn). Vid längre avstånd bar
man kistan på bästänger, s. k. bäre-böror.

ACC. N:R. H. 6430:9.

Landskap: Måne Upptecknat av: L. Ingers
Härad: Bara Adress: Lund.
Socken: Kurlöf. Berättat av: Hanna Persson
Uppteckningsår: 1937. Född år 1851 i Kurlöf.

8
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gammeldags begravningar. 3.

Förning. Men när farmor va dö,¹ då hadde di när fylld huset me mad. Di hadde me si en stor säckorkaga ä itte stücke stöj ä itte gästafast. Huset ble fullt me mad. Så skulle di sätta märke på karrans. Så skulle di ha me si himm en bit ä småga äv de di hadde bid.

Men när mor ble begraft², då va här tretti säckorkaga, men di hadde ente stöj ä brö, men di hadde kaga ä smån ä hys, ä de va väck, de.

Men de va itte förfärlit by ä hålla gille. Men kvingan, som va älot ä mest i släjt, skulle ha sin smörkåpa äst, ä kinges säckorkaga skulle stå främst på bord. Ä sin

¹ Början av 1860-talet.

² Slutet av 1870-talet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. N. 6430:10.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Inge
Härad: Bara Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson Burlöv
Uppteckningsår: 1927 Född år 1851 i Burlöv

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gammeldags begravningar. 4.

Skollen di andre stå etton som di va mest i släjt. Di skolle
rätte si etton vin som va älst ä mest i släjt

Begravningsmältiden. När di kom himn ifrån kyrkan,
skolle di gå lia te bared. När va en faseli trabellering
när di skolle te bors. När va många som va si ingensia,
så di skolle krusas.

Di skolle fyst ä främst ha äsakyl ä kysakyl
ä pinnerav-säs. Inte pantäfflor. de va ente fint nåck
po gille. När när di hadde äv-et de, så äd di
gammeldas-säppa. Sin skolle di ha stäj - kallastäj
eller grisastäj. Sin skolle di ha läckorkagan ä
väs itt glas vin. Di hadde nännu glas po en
postkinstallik ä gik ä hjöt omkring. Di fick ente vär sine glas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6430-11.

10

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingus
 Härad: Bara ht Adress: Lund
 Socken: Burlöv. Berättat av: Hanna Persson
 Uppteckningsår: 1927. Född år 1851 i Burlöv.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVGammaltags begravningar. 5.

Begravningstiden m.m. Så gick det ut i så si ämn.
 manna, i kvinnorna såd i snack ämn va di vörde.

Sin fick di en kupa kaffe, när di hadde soddet
 länge, i manfalken fick taddi. Va de ente för såjlia
 begravningar, så fick di spilla käat, manfalken.

Sin fick di rekti måltid ve tietiden me fisk i gröd.
 Va di tästa, så fick di dricka öl i stäv, där va ente tal
 ämn di skulle ha dricksglas. - Di hadde itt farlet göse
 me i bygga i boga te begravningar. De skulle va nytte-
 råjtad brö, ämn de skulle dua.

1. Om t.ex. en äldre ogift person begravdes.

ACC. N:R. M.6430:12

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Jagers
Härad: Bars Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1927 Född år 1851 i Burlöv.

//

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gammaldags begravningar. 6.

Dagen efter. Ni skulle Nåttingarna dit dan ettos.
i alla di som hade ärnad me gilled. Ni va en
ti i ta imot hästa, i en tullefira ti i passa äpp
i lia många i köket ti i diska kar.

Tilläggs: Trötningen av den döde. Ja tänker po. när där
va en människa dö i huset, så de vanned di hade tröttad
na me, de skulle di gemma med väl i slä ed ad etter
lijed, när di bar lijed ad. De va fär di snat
skulle glemma den döe. (d.v.s. för att man lättare
skulle bli sorgen ifrån sig)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6430:13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingens
 Härad: Bass Adress: Lund
 Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
 Uppteckningsår: 1927 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

B.v. angående julfrånsett (tillägg till uppt. från 1925)

Julbaket (kaga k. jul). Där bakades mällsesiktat
 (myglesäjtat) och hemmasiktat (hinmasäjtat) fint bröd samt
 groft och surt bröd. Vi id fort de bröd ä fick baka
 strax ettan jul.

När ja va så kallat tös ä va ong, så skoll
 kläckaren ä skolemästaren ä barnamorskan ä kusaren
 ha värs en kaga brö dan för hille julaften. De skicka vi
 ti dom. Där gick en ofanteli hov brö ti.

Ang. matordningen. På frigan, om man hak maten ständ på
 stugbordet under hela julhelgen svarades: "De har vi allti brukat här.
 Vi to värinda bid äk bosed ä la i en spiskammare."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6430:14.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingens
Härad: Bara Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1927 Född år 1851 i Burlöv

13

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julfisande förb. II.

En jullek, kallas kya te månen. Di hadde hängt en
sille i bjilken, ä skollu tal teabellens så di kom
te bjilken.

Ät släppa in fåglar. Ante juleftan slapp di ing
fålar, de va för hället. De va nyårsaftan, nyårså, nyårså,
trettensaftan eller en söndakväll i julen. De va allti en
syn (söcken) kväll.

Julgrän. När ja va tal äi (allti 1863) så va di gudna
ti skollärsaren, Hanna Persson, ä där va en fyfte julgränen
ja kan sitt.

(Julgränen blevo mera vanliga på 1880-talet).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 6430:15.

14

Landskap: Skåne Upptecknat av: L. Ingus
*Härad: Breda län Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hans Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1927 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julpsalmet. (fork.) III.

Nyårsringning. Vi börja till ingan tal å ringa de gamla ård ud. Så hållt di nåna menutor. Så ringde di de nya ård ing.

En julpsalm. Farmor (på 1860 talet) hon botr nåne i den långa som ånars kar. Vi hadde allu gästisar te vart, men te jul så sette farmor nån vida skalsion i fyntöen. Di fik tidda där te de ble Knud, då to hon nån dom. Vi va färia å gräda, nån de va slut me den kärleken.

Knut. Knud kör julen ud. Blann så ställde di ti dans när de va Knud.

ACC. N:R. M.6430:16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: I. Ingus
Härad: Nara Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson. Burlöv
Uppteckningsår: 1937 Född år 1851 i Burlöv.

Majsjungning

I min tid sjäng di maj, alla deängana i hela byen.
Di hadde värs en grön kvist, de så ud som en grön
skäv. Di böja å sjänga där di skulle ha gilled, ^{*)}
de hadde di kommed örens om dan färid. Di gick
udenbye å sjäng, när di hade åv-sjänged. ⁺⁺⁾

*) Nämnl. pingstgillet; detta är beskrivet av Hanna Perssons
bröder, Jöns Andersson, i acc. -nr. 458.

++) = avsjungit = slutat sjunga (i byn)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 6430:17.

Landskap: Måne Upptecknat av: J. Inge
Härad: Kors h Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson Burlöv
Uppteckningsår: 1929 Född år 1851 i Burlöv.

Tionde till prästen:

Här Burlöv nr 1, som var $\frac{1}{4}$ mantal, lämnades i
präst-tionde:

Långhalm

1 tjog ägg om påskan

2 rotar

2 à 3 skälpar smör (en tolltare skälparang smör)

Säd och fläsk. m.m.

Detta var i kyrkoherrskildens tid och i
prästen Menanderens tid.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M.6430:18.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingers
 Härad: Bara Adress: Lund.
 Socken: Kullöf. Berättat av: Hanna Persson. Kullöf
 Uppteckningsår: 1927. Född år 1851 i Kullöf

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stugans inredning

1 den dagliga stugan i berättarens hem stod en himlingstäng ända till 1850. då gälden övertogs av hennes far Anders Olsson. Då flyttade hennes familj från stugan och in i vandantagestugan. Då tog hon himlingstängen med sig. - Sedan stod där i stugan en utdragstäng, "doo-stäng" med uppstift gavel på en långsidan och att draga ut på den utåt rummet vettande långsidan.

Gästbänk har inte funnits i stugan så länge H.P. minns.

Följande gammaldags inventarier stod kvar i långbord (i de långa boerd) samt "beräresbänken" för bordänden och "bagpönsbänken" mellan bordt och ytterväggen. Denna anordning fanns kvar så länge den gamla boingstängan stod kvar. Den brann ned 1902.

Skriv endast på denna sida!

J/ Kullöf nr 9.

ACC. N:R. M. 6430-19.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingers
Härad: Bara Adress: Lund.
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1921 Född år 1851 i Burlöv.

18

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skådesedden

Den den di kogg nu, då skalle där en kogg ä en ta äpp
ä en binga.

När di vant den siste näjen, di skolle di binga flere vän
omkring. Så vant di två ihoppa. Så va där säkert levone. Så
sa naböarna: "Nu binga di den siste näjen te knoss Ols."

När di agte de siste lassed ing, så skolle fuentimmarne ella
karans ble vaast ti ä stänga portane; äm fuentimmarne ble
vaast, då d di få mest gemmerlämm¹ ä ble karans vaast, di
skolle di få mest värklämm². De va bara glyttei.

Sin hadde di hystagille, så fick di så fjärdlet mied,
så fick di dansa te kläcken täl, hystafälked.

1 lamm or hankön. 2 lamm or hankön.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6730-20.

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Ingus
Härad: Kåre Adress: Lunt
Socken: Huljöf Berättat av: Hanna Persson, Huljöf
Uppteckningsår: 1921 Född år 1851 i Huljöf.

Kalning

När di skulle ha en ko ud te vaans den fjörte
gängen när hon hadde kalvad, så skulle di lägga
stål mitt i daeren, ä där skulle hon gå ud te
vannhåwen.

Skriv endast på denna sida!

19
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6430:21.

Landskap: Skåne Upptecknat av: L. Ingus
Härad: Bars Adress: Lund
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv³
Uppteckningsår: 1927, 1928, 1931 Född år 1851 i Burlöv.

80
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spinning och vävning.

Di skulle ha ä-sponget¹ garn te fastelåna, i
lägga garnet i blydd. När de hadde ligget litte,
så skulle di koga-² i hänga-² te tåmes. Sin skulle
vövas ing. Di skulle vi vöva de varsta vi kunne ti
den fyrtte maj. Di skulle räcka² på bläjan². Vi
hadde många gånga trä vöva i stua.
Di va här inga bedor i gjarna ve.³

¹ = Huspunnit = färdigspunnit.

² = Blekan = blekningsplats.

³ Meningen är att sedan betödingen kom, had man icke mycket
tid för de

Skriv endast på denna sida! hämta tyglorna.